

**ת"פ 22307/01/19 - מדינת ישראל נגד א.ב. שירות זמין בע"מ ח.פ.
514413483, גי.י. פ"י תקשורת מדיה ובמה 2010 בע"מ ח.פ.
514525047, גיא פלץ**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 22307-01-19 מדינת ישראל נ' פלץ

לפני כבוד השופטת דנה אמיר
המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים 1. א.ב. שירות זמין בע"מ ח.פ. 514413483
2. גי.י. פ"י תקשורת מדיה ובמה 2010 בע"מ
ח.פ. 514525047. 3. גיא פלץ

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד רבקה גיסינגר

ב"כ הנאשם 3 - עו"ד אלברט הראל

הנאשם 3

גזר דין

רקע ותמצית כתב האישום

1. הנאשמים הורשעו על יסוד הודיית נאשם 3 (להלן: "**הנאשם**") במיוחס להם ב"כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון מיום 2.7.2020" (להלן: "**כתב האישום**"), כמפורט להלן: הנאשם הורשע בביצוע 14 עבירות לפי סעיף 117(ב1) לחוק מס ערך מוסף התשל"ו-1975 (להלן: "**החוק**"), הנאשמות 1 ו-2 (להלן: "**הנאשמות**") הורשעו בביצוע 14 עבירות לפי סעיף 117(ב1)(5) לחוק יחד עם סעיף 117(ב2)(3) לחוק.

2. **על פי החלק הכללי** בכתב האישום הנאשמות היו בתקופות הרלוונטיות לכתב האישום חברות פרטיות מוגבלת במניות וענו להגדרת עוסק על פי החוק. הנאשמת 1 הייתה רשומה בענף שירותי בלדרות ועסקה בשליחויות, והנאשמת 2 הייתה רשומה בענף יצירה, אמנות ובידור ועסקה בהקמת במות לאירועים.

3. עוד על פי החלק הכללי, בתקופה שבין השנים 2010-2011 (להלן: "**התקופה הרלוונטית**") נטל הנאשם חלק בתוכנית עבריינית רחבת היקף (להלן: "**התוכנית העבריינית**"), במסגרתה פעל לביצוע עבירות על החוק, הונה את רשויות המס, וסייע להתחמקות מתשלומי מע"מ. במסגרת זו, בהנחיית אחר, חיים מנחם (להלן: "**מנחם**"), נרשם הנאשם כבעליהן של הנאשמות, ונתן הסכמתו למנחם לעשות בהן שימוש בתמורה לתשלום חודשי קבוע. החל מיום 23.5.2011 הועברה הפעילות בנאשמות בהנחיית מנחם לאחרים: אברהם אייזנברג (להלן: "**אייזנברג**"), משה בן צבי (להלן: "**בן צבי**") ועליזה נדלר (להלן: "**נדלר**") (להלן: "**האחרים**") ונוהלה על ידם, ובהנחיית מנחם, נתן הנאשם לאחרים את הסכמתו כי יעשו בהן שימוש תמורת תשלום חודשי קבוע. בנוסף, לצד ההרשאה ובמסגרת התוכנית העבריינית, ביצע הנאשם בהנחיית מנחם והאחרים פעולות שונות אשר נועדו ליצור מראית עין לפיה הוא מנהלן של הנאשמות, וכן נועדו ליצור מצג שווא של התנהלות עסקית לגיטימית ואמתית של הנאשמות. הנאשמות עסקו בתקופה הרלבנטית בביצוע שליחויות עבור גורמים שונים. חלק מהפעילות בוצעה על ידי עובדים שכירים של הנאשמות וחלקה על ידי "פרי-לאנסרים" אשר קיבלו תשלום מלקוחות כנגד חשבוניות שהוצאו על ידי הנאשמות, בניכוי מע"מ ועמלה. במעשיו אלה, פעל הנאשם, יחד עם אחרים, במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס.

4. **בגוף האישום** פורטכי בתקופה שאינה ידועה למאשימה, פנה מנחם לנאשם והציע לו לרשום על שמו את הפעילויות של הנאשמות בעוד שבפועל ינהל אותן מנחם. הנאשם הסכים להצעה וקיבל בתמורה תשלום חודשי של 15,000 ₪. בהתאם להנחיית מנחם, והחל מיום 23.05.2011 בהנחייתם של אייזנברג, בן צבי ונדלר, פעל הנאשם לרישומן של תשומות בדוחות המע"מ התקופתיים של הנאשמות, וזאת מבלי שהיה בגינן כל מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק. לצד ההרשאה שנתן הנאשם לאחרים, ביצע הנאשם, בהנחיית אחר, פעולות שונות במסגרת התוכנית העבריינית אשר נועדו ליצור מראית עין לפיה הנאשם הוא מנהלן של הנאשמות, וליצור מצג שווא של התנהלות עסקית לגיטימית ואמתית שלהן. בין היתר: הנאשם היה בעל המניות והדירקטור היחיד בנאשמות; הנאשם חתם על הסכם רכישה של הנאשמות בעוד שבפועל הוא לא שילם תמורה כלשהי עבור הרכישה; הנאשם היה המוטב בחשבונות הבנק של הנאשמות; בהתאם להנחיות שקיבל, ניכה הנאשם שיקים בצ'ינג'ים שונים; בהתאם להנחיות שקיבל, חתם הנאשם על שיקים ריקים על שם הנאשמות; בהתאם להנחיות שקיבל, מילא הנאשם את הדו"חות למע"מ ואף שילם חלקם.

5. בשנים 2010-2011 ניכו הנאשמות שלא כדון, באמצעות הנאשם, מס תשומות בדיווחיהן למע"מ בסך **2,794,982 ₪** (קרן). כך, בין 11/2010 ו-07/2011 ניכתה הנאשמת 1 מס תשומות שלא כדון בסך 2,069,999 ₪ (קרן מס) ב- 8 דו"חות. בין 02/2011 ו-07/2011 ניכתה הנאשמת 2 מס תשומות שלא כדון בסך 724,983 ₪ (קרן מס) ב- 6 דו"חות. במתן הפלטפורמה מצד הנאשם לניכוי תשומות שלא כדון, פעל הנאשם, יחד עם אחרים, במרמה, ערמה ותחבולה במזיד ובכוונה לעזור לאדם אחר להתחמק מתשלום מע"מ.

6. כתב האישום המקורי בתיק זה הוגש נגד הנאשם לבדו, ועל פיו היקף העבירות שביצע הנאשם עמד על סך כולל של 7,132,443 ₪. בגין העבירות מושא האישום הראשון שעניינן ניכוי תשומות שלא כדון עמד היקף העבירות על סך של 3,782,608 ₪ ובגין האישום השני שעסק בהפצת חשבוניות פיקטיביות עמד היקף העבירות על סך של 3,349,835 ₪. גם ביחס לכתב האישום המקורי הגיעו הנאשם והמאשימה להסדר טיעון **במ/1** (להלן: "**הסדר הטיעון הראשון/ במ/1**"), אשר הוצג בדיון הראשון שהתקיים ביום 29.4.2019. בין היתר, הוסכם במסגרת הסדר הטיעון עמוד 2

הראשון כי ביחס לעונש המאסר לנאשם, תגביל המאשימה עתירתה לעונש מאסר בן 10 חודשים וההגנה תהיה חופשיה בטיעוניה. עוד הוסכם כי על הנאשם ייגזרו קנס, מאסר חלף קנס ומאסר על תנאי ביחס לעבירות על פי החוק ופקודת מס הכנסה, לשיקול דעת בית המשפט. באותו דיון, הודה הנאשם והורשע במיוחס לו, ולבקשת ההגנה נשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן לעונש. בדיון שהתקיים ביום 23.9.2019, לאור המלצת שירות המבחן, הוריתי על שילוב הנאשם בטיפול במסגרת שירות המבחן ושמיעת הטיעונים לעונש נדחתה. באותו מועד אף הוריתי על קבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינו של הנאשם, מבלי שיהיה בכך כדי ללמד על העונש שייגזר עליו.

7. בדיון שהתקיים ביום 2.7.2020 קיבלתי את בקשת הצדדים לאפשר לנאשם לחזור בו מהודייתו, לתקן את כתב האישום ולהגיש הסדר טיעון מתוקן **במ/2** (להלן: "**הסדר הטיעון/ במ/2**"). על פי כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון מיום 2.7.2020 הוספו החברות, נאשמות 1 ו-2, לכתב האישום, היקף העבירות הופחת והועמד על סך **2,794,982 ₪** (קרן), נמחק ייחוס נסיבות מחמירות למעשי הנאשם המפורטים באישום הראשון, והאישום השני לכתב האישום המקורי שעניינו הפצת חשבוניות פיקטיביות נמחק כולו. גם עמדתה העונשית של המאשימה השתנתה, כך שביחס לעונש המאסר לנאשם הוסכם כי המאשימה תגביל עצמה לעונש של 9 חודשי מאסר בפועל (חלף 10 חודשים בהסדר הטיעון **במ/1**) וההגנה תהיה חופשיה בטיעוניה. ביחס למאסר על תנאי הוסכם כי זה יחול בקשר לעבירות מסוג פשע לפי חוק מע"מ בלבד, וכי אורכו של המאסר המותנה, שיעור הקנס שייגזר והמאסר תחתיו יקבעו על פי לשיקול דעת בית המשפט.

תמצית תסקירי שירות המבחן

8. **בעניינו של הנאשם התקבלו שלושה תסקירים לעונש. בתסקיר הראשון** נושא תאריך 18.9.2019 פורטו נסיבותיו האישיות של הנאשם, בן 42 ואב לשבעה, אשר עבד באותה העת כשליח בחברת משלוחים. הנאשם תאר קושי כלכלי ובעיות רגשיות ובריאותיות לו ולשלושה מילדיו. בנוסף, תאר קושי לאורך השנים להתמקד ולהתמיד, וקושי בסדר וארגון שהקשו על התמודדות במישורים שונים בחייו. לנאשם הרשעה בביצוע עבירות החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית והפרעה לשוטר במילוי תפקידו משנת 2017, בגין נידון למאסר על תנאי. על פי התסקיר שיתף הנאשם פעולה עם שירות המבחן, הדגיש את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות וטען כי הרווחים שהניבו העבירות לא היו מיועדים עבורו, על אף שהיווה גורם פעיל במערך המתואר בכתב האישום, ומניעו לביצוע העבירות היו כלכליים. לדבריו, תחילה קיבל שכר עבור חלקו בביצוע העבירות, ומשהבין את חומרת המעשים והיקף העבירות, רצה לנתק קשרים עם הגורמים השונים אולם התקשה כי היה שקוע בחובות וכן חשש מפגיעה בו על ידי גורמים עבריינים. הנאשם תאר תחושה של חוסר שליטה על המצב והסלמתו, לטענתו היה מנוהל על ידי גורמים חיצוניים. לדבריו, מבין את חומרת התנהגותו וחשבושה. עוד תאר את הליך המעצר כמטלטל והתקופה שלאחריו כמשברית ולדבריו אף פוטר מעבודתו כמשגיח כשרות בעקבות ניהול ההליך דנן. הנאשם תאר בעברו שימוש מזדמן בסמים בנסיבות חברתיות, כיום לא משתמש בסמים, ושלל נזקקות טיפולית. בדיקות שתן שנערכו לנאשם הניבו תוצאות שליליות להמצאות שרידי סם בגופו. הנאשם הביע מוטיבציה מילולית ראשונית להשתלב בקבוצה טיפולית בתחום המרמה.

9. בעניינו של הנאשם ציין שירות המבחן כגורמי סיכון את חומרת העבירות שביצע, את המאמצים שהשקיע בניהול הפעילות הפלילית ודפוסי ההסתרה, את משך תקופת ביצוע העבירות, את הקשיים ביציבות במישור הכלכלי, התעסוקתי והמשפחתי של הנאשם, והפער בין הפסאדה הנורמטיבית שהחזיק ובין מעורבותו בפלילים. בנוסף, את העובדה שלאחר מועד ביצוע העבירות והמעצר בגין, ביצע הנאשם עבירת סמים. כגורמי סיכוי לשיקום צוינו היעדר

עבר פלילי טרם ביצוע העבירות, חלוף הזמן מאז ביצוען והמאמצים שהשקיע הנאשם ליציבות משפחתית ותעסוקתית חרף קשייו השונים, וכן שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן והתרשמות מהיות ההליך גורם מטלטל עבורו. לאור התרשמות שירות המבחן מהצורך במעורבות טיפולית לצד הבעת מוטיבציה מילולית ראשונית לכך, המליץ שירות המבחן על דחיית הדיון לשם שילוב הנאשם בקבוצה טיפולית.

10. לאחר שהוריתי על שילוב הנאשם בטיפול בהחלטתי בדיון ביום 23.9.2019, התקבל **תסקיר שני** נושא תאריך 19.4.2020, בו פורט כי הנאשם הוזמן לפגישת היכרות לצורך שילובו בקבוצה, במהלכה התנהל באופן שהעלה ספקות באשר לנכונותו ובשלותו להשתלב, להערכת שירות המבחן על רקע חששו מן ההליך המשפטי. למרות ההתרשמות ולאור מוטיבציה שגילה, שולב הנאשם בקבוצה טיפולית ביום 15.1.2020, הגיע למפגשים באופן סדיר ורציף ושיתף בתכנים אודות עצמו והעבירות שביצע. בתסקיר צוין כי הנאשם מצוי בשלב ראשוני בכל הקשור ליכולתו לבחון עצמו באופן ביקורתי ומעמיק, ולהבין את המחירים הנלווים למעשיו. הנאשם הוערך כמאופיין בדפוסי הסתרה וחיפוש קיצורי דרך במישורים שונים בחייו. שירות המבחן התרשם כי יש צורך להמשיך ולעקוב אחר יכולת הנאשם לשתף פעולה בהליך הטיפולי ולהפיק ממנו תועלת, והתקשה להעריך את מסוגלות הנאשם להיעזר בטיפול באותו השלב. יחד עם זאת צוין כי ישנה חשיבות גבוהה לדרבן את הנאשם להמשיך בטיפול, תוך מינוף ההליך השיקומי על ידי המשך ההליך המשפטי והמשך הטיפול.

11. **בתסקיר השלישי** נושא תאריך 18.6.2020 אשר התקבל לאחר שהוריתי על המשך הטיפול ודחיית הדיון, פורט כי בשל משבר הקורונה הופסקה פעילות הקבוצה הטיפולית בה שולב הנאשם, ונכון למועד כתיבת התסקיר טרם שבה לפעילות. על פי התסקיר, במסגרת קשר טלפוני עם הנאשם, מסר הנאשם כי איבד את מקום עבודתו כשליח ומתקיים מדמי אבטלה, מתמודד עם קשיים במישור הכלכלי, וכי משפחתו והוא מתמודדים עם מציאות חיים מורכבת בביתם. הנאשם חזר על חששו מהשלכות ההליך המשפטי, בפרט מעונש של מאסר בפועל, והביע נכונות לבצע עבודות שירות. עוד מסר כי מעוניין להמשיך השתתפותו בקבוצה הטיפולית לכשתתחדש הפעילות. נוכח שיתוף הפעולה של הנאשם, מאמציו להשתלב בקבוצה טיפולית עד למשבר הקורונה, המוטיבציה שהביע להמשיך השתתפותו, והעובדה כי לא נפתחו נגדו תיקים חדשים לכל אורך התקופה, המליץ שירות המבחן על הטלת עונש של מאסר בדרך של עבודות שירות על הנאשם, לצד עונש מאסר מותנה. כן הומלץ על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך שנה.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

12. **ב"כ המאשימה** הפנה בפתח הטיעון לעונש לכך שתיק זה הוא חלק מפרשייה רחבת היקף ובו נסיבות מיוחדות, ועתר כי לא יקבע מתחם ענישה בעניינו של הנאשם. בהקשר זה ציין כי במסגרת התוכנית העבריינית רחבת ההיקף אליה מתייחס כתב האישום, הופעלו 8 חברות קש שנרשמו על שם אנשי קש שונים, וכי הוגש כתב אישום נפרד כנגד מי שניהל בפועל את החברות ונהנה בפועל מביצוע העבירות. ב"כ המאשימה פירט את הערכים המוגנים בעבירות ואת נסיבות ביצוען. לדבריו, מידת מעורבותו של הנאשם בפעילות הפלילית המתוארת בכתב האישום קטנה יחסית למעורבים אחרים בפרשה. לצד זאת, הפנה לחומרת העבירות ולכך שהנאשם סייע להתארגנות להתחמק מתשלום מס בסך של כ- 2,800,000 ₪, והדגיש כי הנאשם התנהל בצורה שיטתית ומתמשכת המעידה על מחשבה ותכנון ולא על מעידה חד פעמית.

13. ב"כ המאשימה ציין את הודיית הנאשם וחיסכון הזמן השיפוטי לצידה, את שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות החקירה, את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה ואת ייחודיות המקרה. לצד זאת הפנה לנזק שנגרם לקופה הציבורית מביצוע העבירות, תוך שציין כי הנאשם אינו זה שהרוויח מכך, הגם שקיבל סכום חודשי עבור מעשיו כמפורט

בכתב האישום. בנוסף ציין כי מחדל כתב האישום לא הוסר, והפנה לחשיבות ההרתעה ולפסיקה. לטענת ב"כ המאשימה, הגם שמדובר בעונש חריג ומקל, עונש של 9 חודשי מאסר בפועל לו עותרת המאשימה, לצד קנס משמעותי, הוא הראוי והנכון בנסיבות הקונקרטריות ויוצאות הדופן של המקרה דנן, לצד מאסר על תנאי וקנס סמלי לנאשמות. בקשר לעונש לו עתר, הפנה ב"כ המאשימה לעונש לנאשם נוסף בפרשה אשר ניתן בת"פ (ת"א) 55634-12-18 **מדינת ישראל נ' אריק כהן** (23.12.2019) (להלן: "**עניין אריק כהן**"), עליו נגזרו 7 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך 80,000 ₪, שם הסכימה המאשימה להגביל עתירתה ל- 7 חודשי מאסר בפועל בעוד ההגנה חופשיה בטיעוניה. ב"כ המאשימה ביקש להבחין בין עניינו של הנאשם לעניין אריק כהן והפנה לכך שבעניין אריק כהן דובר בעבירות ישנות יותר (משנת 2009), וכי אריק כהן נחקר לאחר שנגזר דינו בתיקים אחרים.

14. **ב"כ הנאשם** עתר כי אכבד את הסדר הטיעון. לטענתו המדובר במקרה ייחודי, ובנאשם אשר שימש פלטפורמה לביצוע עבירות של אדם אחר כאיש קש, תוך שנוצל ניצול ציני על ידי ראשי הקבוצה, פעל מתוך אמונה כי ההתנהלות חוקית, וחלקו בביצוע העבירות של הקבוצה כולה שולי. לדבריו, אותם אישר ב"כ המאשימה כעובדה מוסכמת, תחילה לא ידע הנאשם כי מדובר בהתנהלות לא חוקית, ורק במהלך הפעילות הבין זאת אך אז לטענתו מנעו ממנו לחדול ממעשיו. עוד טען כי במקרה זה המדובר באירוע עונשי אחד, והדגיש כי אין כל אישום הנוגע לחשבוניות פיקטיביות. ב"כ הנאשם עתר לקביעת רף ענישה של 6 חודשי מאסר לריצוי עבודות שירות והפנה לפסיקה, לעונשים מוסכמים לנאשמים אחרים בפרשה, ולעונש שנגזר על אריק כהן. בנוסף, הפנה לנטילת האחריות המלאה מצד הנאשם, לשיתוף הפעולה של הנאשם עם היחידה החוקרת ולחסכון בזמן שיפוטי, לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ולמצבו הכלכלי הקשה. בנוסף, ציין את חלוף הזמן והימשכות ההליכים, תוך שהפנה לענ"1, הודעת ידוע משנת 2012, ולכך שכתב האישום הוגש כ-7 שנים לאחר שהסתיימה החקירה, ללא הצדקה. עוד עתר להתחשבות בשיקולי שיקום וכן להקלה עם הנאשם משיקולי צדק תוך שהפנה לפסיקה ולדוח ועדת דורנר. לעניין הקנס עתר להשתת קנס מינימלי תוך התחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם, הפנה לפסיקה והגיש את **ענ"2-ענ"6**, מסמכים המתייחסים למצבו המשפחתי והכלכלי של הנאשם.

דבר הנאשם

15. הנאשם הביע חרטה על מעשיו, ביקש עזרה לשקם את חייו, והבהיר כי הוא מודע להשלכות ולנזקים שנגרמו מביצוע העבירות, כי הוא נוטל אחריות מלאה לביצוען ומבין שעליו להיענש.

דין והכרעה

16. כאמור, הצדדים הגיעו במקרה זה להסדר טיעון (**במ"2**), לפיו המאשימה הגבילה עתירתה לעונש בן 9 חודשי מאסר בפועל, וההגנה חופשיה בטיעוניה. כמו כן הסכימו הצדדים להטלת קנס ומאסר על תנאי בגין עבירת פשע על פי חוק מע"מ, לשיקול דעת בית המשפט.

17. בע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.2017) (להלן: "**עניין מצגר**") חזר בית המשפט העליון וציין את המדיניות התומכת באימוץ הסדרי טיעון והדגיש את יתרוניהם, את האינטרס הציבורי שבבסיסם ואת תפקידם

הראוי במערכת אכיפת החוק. הכלל הוא כי בית המשפט יטה לכבד הסדר טיעון ויתערב בו רק מטעמים המצדיקים זאת לאחר בחינתו במבחן האיזון אשר נקבע בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.12.2002) ובשים לב לכך שהשיקולים הנשקלים בעת עריכת הסדר טיעון אינם זהים בהכרח לאלה הנשקלים במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, ובכללם צפיית הנאשם כי הסדר הטיעון יאומץ. הדרך בה על בית המשפט לילך בעת גזירת דינו של נאשם אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון לאחר תיקון 113 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") נבחנה והובהרה בשורת פסקי דין מפי בית המשפט העליון. על פי הגישה הרווחת, גם מקום בו הסכימו הצדדים בהסדר טיעון על טווח ענישה, ובכלל זאת מקרה בו הסכימה המאשימה להגביל עצמה לעונש מסוים בעוד שההגנה חופשיה בטיעונה, יש לבחון את סבירותו של ההסדר במבחן האיזון בהתאם לאמות מידה מקובלות המעוגנות בתיקון 113 לחוק העונשין (**עניין מצגר**, פסקה 12).

18. בע"פ 921/17 **אבו זעילה נ' מדינת ישראל** (28.5.2017) (להלן: "**עניין זעילה**") צוין שוב כי הוראות תיקון 113 לחוק העונשין אינן עומדות בסתירה לגישת האיזון הראוי וכי הערכאה הדיונית מוסמכת ונדרשת לבחון הסדרי טיעון על רקע מתחם הענישה ההולם. בית המשפט אף הבהיר את ההבחנה בין טווח ענישה המשקף את כוח המיקוח של הצדדים, ובין מתחם ענישה המשקף קביעה נורמטיבית של בת המשפט. **בעניין זעילה** דחה בית המשפט את הטענה לפיה שגה בית המשפט המחוזי משקבע מתחם ענישה שתקריתו גבוהה מהעונש שהוסכם שהמדינה רשאית לטעון לו וציין כי קבלת הטענה מסוג זה משמעה שלילת שיקול הדעת של בית המשפט, והיא מנוגדת להלכה הפסוקה. ראו עוד ע"פ 2745/18 **אבו שארב נ' מדינת ישראל**, פסקה 14 (8.8.2018), וע"פ 1548/18 **תום נתנאל גיא נ' מדינת ישראל**, פסקה 18 (23.11.2018).

19. במקרה הנדון לא ציינו הצדדים מהו מתחם העונש ההולם לשיטתם, וב"כ המאשימה אף עתר שלא יקבע מתחם ענישה. כך או כך, ואף אם לא יקבע מתחם ענישה, יבחנו ההסכמות העונשיות בין הצדדים במבחן האיזון, ועונשו של הנאשם יקבע גם בשים לב לשיקולי הענישה לפי תיקון 113 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977. (ראו גם על ההבחנה הנדרשת: ע"פ 8109/15 **אביטן נ' מדינת ישראל** (9.6.2016), ותפ"ח (מחוזי ת"א) 31343-04-19 **מדינת ישראל נ' אברג'יל** (5.4.2020), שם אושרו עונשים מוסכמים לנאשמים).

20. בעת בחינת הסכמות הצדדים בהסדר הטיעון ובדיקת סבירותן, נתתי דעתי לערכים המוגנים החשובים שנפגעו ממעשי הנאשם כשכידוע, עבירות המס הכוללות כוונה להתחמק מתשלום מס ואף כאלה המבוצעות במטרה לסייע לאחר להתחמק מתשלום מס הן במדרג הגבוה של עבירות המס. יש לזכור, כשבעבירות על פי חוק מע"מ עסקינן, העונש לצד עבירת הסיוע לאחר זהה לעונשו של מי שמתחמק מתשלום מס הלכה למעשה, מה שמדגיש את החומרה שמייחס המחוקק לעבירה. מביצוע העבירות נפגע ערך השוויון ואמון הציבור, וכן פיקוח רשות המסים המבוסס על דיווחי אמת של עוסקים. בנוסף, מביצוע העבירות נפגעת באופן תדיר הקופה הציבורית שחשיבותה לכלכלת המדינה וביטחונה ברורה, ומתפגיע בה נפגעים כפועל יוצא כל אחד ואחת מאזרחי המדינה, ובפרט הציבור הנשען על השירותים הציבוריים. נקבע לא אחת כי בסוג זה של עבירות, מקבלים האינטרס הציבורי ושיקולי ההרתעה, ובכללם הרתעת הרבים, בכורה על פני נסיבות אישיות (ראו לשם הדוגמא דברי כב' השופט י' אלרון בע"פ 9004/18 **יצחקי נ' מדינת ישראל** (31.12.2018) (להלן: "**עניין יצחקי**").

21. נתתי דעתי לנסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן, שלטענת הצדדים שניהם הן יוצאות דופן ומצדיקות את הסכמתם העונשית. במסגרת זו שקלתי את העובדה שהמדובר בפרשייה רחבת היקף במסגרתה הופעל הנאשם (כמו גם אנשים נוספים) כ"איש קש" בין מאי 2010 ועד אוגוסט 2011, על ידי מנחם ואחרים, כי פעל ממניע כלכלי לאור מצב כלכלי קשה עת נרשם כבעליהן של הנאשמות תמורת סך של 15,000 ₪ לחודש, ונתן למנחם ולאחרים הרשאה לפעול כרצונם בחברות. בנוסף, נתתי דעתי לכך שהנאשם ביצע פעולות שונות, אקטיביות, כמפורט בכתב האישום, על מנת ליצור מראית עין לפיה הוא מנהלן של הנאשמות, וכדי ליצור מצג כוזב של התנהלות לגיטימית ואמתית שלהן. כך, נרשם הנאשם כמוטב בחשבון הבנק של החברות הנאשמות, חתם על הסכם רכישת החברות הנאשמות, ניכה צ'קים בצ'ינג'ים, חתם על צ'קים ריקים של הנאשמות בהתאם להנחיות, ואף מילא דוחות למע"מ ושילם את חלקם. נתתי דעתי גם לנזק הממשי לקופה הציבורית ממעשי הנאשם בסך 2,794,982 ₪.

22. המפורט מלמד על מידת פגיעה לא מבוטלת בערכים המוגנים, מבלי להתעלם מכך שמוסכם כי הנאשם שימש כאיש קש, חלקו בביצוע העבירות לא היה גדול ביחס ליתר המעורבים בפרשה והוא לא נהנה מכספי העבירות. מבלי להתעלם מכך שהיותו של הנאשם "איש קש" מביאה להקלה מסוימת בנסיבות בעניינו, כפי שציינתי בת"פ (שלום ת"א) **מדינת ישראל נ' כליפה** (4.8.2020) (להלן: "**עניין כליפה**") בעניינו ערעור תלוי ועומד, יש לזכור כי על פי הפסיקה עצם היותו של אדם איש קש אינו מקנה הנחה מפליגה בענישה, בדמות ענישה שאינה כוללת מאסר ממשי מאחורי סורג ובריא, נוכח חומרת העבירות, הנזק הניכר מביצוען והיסוד הנפשי לצד העבירה. בתי המשפט שבו והבהירו כי קיימת חשיבות לענישה מרתיעה גם בקשר לעבירות המבוצעות על ידי אנשי קש, וללא ההרתעה הנדרשת, מה ימנע מאותם אנשים להתפתות ותמורת כסף קל לבצע את העבירות ולהירשם כבעלי חברות. ראו לשם הדוגמא רע"פ 4791/08 **כהן נ' מדינת ישראל** (9.2.2009): "**אדם המאפשר במודע כי יעשה בו שימוש כ"איש קש", היינו עומד בחזית העבירה על מנת שאליו תפנה האצבע המאשימה מה לו כי ילין על "שתוכניתו התגשמה"**", וכן עפ"ג (ת"א) 51807-12-15 **רשות המסים - מע"מ היחידה המשפטית לתיקים מיוחדים נ' לטין** (9.3.2016).

23. לצד האמור, אין להתעלם מנסיבות לקולא במקרה דנן ובכלל זאת מהנסיבה המוסכמת על הצדדים, לפיה בעת שהסכים הנאשם להירשם כבעליהן ומנהלן של הנאשמות, האמין וסבר כי פעילותן חוקית, ורק במהלך הפעילות הבין כי מבוצעות עבירות במסגרת הנאשמות, אז מנעו ממנו אחרים לחדול מהמעשים. יש טעם בטענה לפיה נראה כי לפחות תחילה נוצל הנאשם על ידי אחרים (גם אם קיבל תשלום חודשי עבור הסכמתו לשמש כבעלים ומנהל של הנאשמות) ובכך יש כדי להביא למיתון בנסיבות, גם אם היו צעדים בהם יכול היה לנקוט על מנת לחדול מהפעילות העבריינית - והוא לא פעל כאמור. בנוסף יש לתת את הדעת גם לכך שכפי שציין הסנגור, על פי כתב האישום בעובדותיו הודה הנאשם, מעשיו של הנאשם לא כללו הפצה או שימוש בחשבונות פיקטיביות על החומרה היתרה שלצד ההפצה ושימוש בהן.

24. בחנתי את הענישה הנוהגת ממנה ניתן ללמוד כי בעבירות מסוג זה, שביצוען קל וגילויין קשה בבסיסן בצע כסף וביסודן מרמה, בנסיבות ובהיקפים דומים, בדרך כלל, עונשם של נאשמים נגזרו למאסר מאחורי סורג ובריא לצד קנסות ממשיים. מבחינת הפסיקה עולה כי בתי המשפט שבים ומדגישים את חשיבות ההרתעה בסוג זה של עבירות, ובכללה הרתעת הרבים, ואת בכורתו של האינטרס הציבורי על פני נסיבות אישיות. זוהי אף מדיניות הענישה הכללית כאשר המדובר בנאשמים שהם אנשי קש, למעט במקרים חריגים ויוצאי דופן. ראו והשוו, בשינויים המחויבים, לענישה כללית בעניינם של מבצעי עבירות דומות שהם אנשי קש:

ע"פ (ת"א) 17327-07-17 **נמירובסקי נ' מדינת ישראל** (24.1.2018), שם דובר במערער אשר פעל, בין היתר, לניכוי מס תשומות שלא כדין ללא אסמכתאות בסך של 1,233,384 ₪, לא ניהל פנקסי חשבונות והוציא חשבוניות פיקטיביות שסכום המס הנובע מהן 249,600 ₪. בבית משפט השלום נקבע מתחם עונש המאסר בין 14 ובין 36 חודשים. על המערער נגזרו 17 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי, קנס והתחייבות. בערעור, לא מצא בית המשפט המחוזי להתערב בעונש המאסר, אך הקל בקנס נוכח מצבו הכלכלי הקשה ונסיבותיו האישיות של הנאשם, תוך מתן משקל נוסף לטענה לפיה הנאשם לא נהנה מפירות מעשיו. באותו מקרה עלתה הטענה לפיה שימש הנאשם כאיש קש עבור אחרים.

רע"פ 4497/20 **אביבי נ' מדינת ישראל** (5.7.2020), שם נדחתה בקשת רשות ערעור של המבקש ביחס לעונש בן 16 חודשי מאסר אשר נגזר עליו, לצד ענישה נלווית, בגין ניכוי מס תשומות שלא כדין והוצאת 77 חשבוניות פיקטיביות במטרה לסייע לאחר להתחמק מתשלום מס בסך של מעל 1.5 מיליון ₪. מתחם הענישה נקבע בין 12 ו- 36 חודשי מאסר בפועל. טענת המבקש כי יש להקל בעונשו בשל היותו איש קש נדחתה על ידי בית המשפט המחוזי בערעור שהגיש. בהחלטת בית המשפט העליון מפי כב' השופט ג' קרא צוין כי לא הוכח שהנאשם היה איש קש וכי גם מביצוע העבירות שעניינן הוצאת חשבוניות פיקטיביות גרף הנאשם עמלה כספית.

ת"פ (שלום ת"א) 62426-07-14 **מע"מ ת"א 1,2 נ' חליל** (10.5.2017) שם נגזרו על הנאשם, שתפקד כאיש קש והורשע בניכוי והפצת חשבוניות פיקטיביות בסך כולל של 2,132,353 ₪, ואף עבר הליך שיקומי בקשר להתמכרותו לסמים, ואשר לא הסיר מחדלים, 15 חודשי מאסר וענישה נלווית. מתחם הענישה נקבע בין 12 ו- 30 חודשי מאסר.

ראו גם **עניין כליפה** (ערעור תלוי ועומד), שם גויס הנאשם כאיש קש על ידי קבוצה עבריינית, ונרשם כבעליה של חברה על שמה הופצו חשבוניות פיקטיביות, תמורת סך של 6,000 ₪ לחודש. על שמה של החברה הופצו 113 חשבוניות פיקטיביות, שסכום המע"מ הנובע מהן 2,538,421 ₪. במסגרת ביצוע העבירות ביקר הנאשם באתרים שונים, נפגש עם רוכשי חשבוניות פיקטיביות, הציג עצמו כבעל החברה, ואף הוציא לקבלנים בעצמו לכל הפחות 13 חשבוניות פיקטיביות. הנאשם אף פדה המחאות אצל נותני שירותי מטבע בהנחיית ראשי הקבוצה העבריינית. בעניין כליפה הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון, לפיו הגבילה עצמה המאשימה לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל וההגנה הייתה חופשיה בטיעוניה. הנאשם אף שילם סך של 30,000 ₪ על חשבון מחדל המס. בגזר הדין קבעתי מתחם ענישה שבין 10 ו- 30 חודשי מאסר בפועל ביחס לעונש המאסר, ומיקמתי את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם הענישה, הגם שלא הסיר את מלוא מחדלי כתב האישום, תוך שגזרתי עליו 10 חודשי מאסר בפועל לצד קנס בסך 30,000 ₪ ומאסר על תנאי. זאת לאור הודייתו, חיסכון הזמן השיפוטי על ידו, המאמץ להסרה חלקית של המחדל על ידו, נסיבותיו האישיות, חלוף הזמן והעובדה שהוא זה שפנה למאשימה עוד טרם הגשת כתב האישום בבקשה לערוך הסדר טיעון (ראו גם את הפסיקה המפורטת שם).

ראו גם **עניין יצחקי** ורע"פ 5253/17 **אבו סרייה נ' מדינת ישראל** (16.4.2018), שאמנם אינם עוסקים

באנשי קש, אך כוללים אמירה נורמטיבית מפי בית המשפט העליון ביחס לעבירות מהסוג הנדון ורף הענישה הנדרש בעניינו, זאת מבלי להתעלם מהפסיקה אליה הפנה הסנגור המדגימה מקרים קונקרטיים בהם בתי משפט שונים קבעו ברף התחתון של מתחם הענישה תקופות מאסר אותן ניתן לרצות בעבודות שירות.

עניין אריק כהן - בעת בחינת הענישה הנוהגת, חשוב לתת את הדעת לעונשים שנגזרו על אריק כהן, 7 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד קנס בסך 80,000 ₪ ומאסר על תנאי, ולהסכמת המאשימה להגביל עתירתה ביחס לעונש המאסר לעונש של 7 חודשי מאסר בפועל בעניינו, לאור הדמיון בין המקרים והיותם חלק מאותה פרשה. גם **בעניין אריק כהן** דובר בנאשם אשר הופעל כאיש קש על ידי מנחם ונרשם כבעליהן של שתי חברות, תוך שנתן למנחם הרשאה לעשות בהן שימוש כרצונו תמורת תשלום חודשי. במהלך השנים 2009-2010 פעלו מנחם ואחרים לניכוי מס תשומות שלא כדין בחברות שהנאשם נרשם כבעליהן בסך 4,730,496 ₪, שהוא סכום גבוה בהרבה מסכום העבירות בעניינו. בנוסף, כמו הנאשם בעניינו, ביצע אריק כהן פעולות על מנת לייצור מראית עין ומצג שווא לפיו הוא מנהלן של החברות והן פועלות באופן לגיטימי.

בעניין אריק כהן הבהירה המאשימה כי הסכימה להגביל את עתירתה לעונש בן 7 חודשי מאסר בפועל לאור נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן בעניינו, לפיהן כנגד אריק כהן הוגש כתב אישום בשנת 2010 בגין חלקו בפרשה הנדונה, ובמסגרת אותו הליך נגזר דינו ל- 6 חודשי מאסר בפועל, כשהמדובר בעבירות דומות הנוגעות לאותן החברות בעניינו הואשם בכתב האישום החדש. העבירות החדשות התגלו לדבריי ב"כ המאשימה רק לאחר שניתנה הכרעת הדין בתיק הקודם בעניינו. הסנגור הפנה לשיהוי משמעותי, וטען כי לו הייתה המאשימה מציעה לאריק כהן בשנת 2012 לצרף עבירות אלה להליך הקודם, הוא היה מצרפן. **בעניין אריק כהן** ציינתי כי ההסכמה העונשית בין הצדדים מקלה באופן חריג ואלמלא הנסיבות המיוחדות היה מקום לדחותה. בסופו של יום, לאור נסיבותיו הייחודיות של המקרה, חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות ללא הרשעה בעבירות נוספות מאז, השיהוי בהגשת כתב האישום וניסיונו של אריק כהן לשקם את חייו לפי תסקיר שהתקבל, אימצתי את ההסכמת הצדדים באשר לטווח הענישה, וגזרתי את עונשו של הנאשם בתקרתו ל- 7 חודשי מאסר. בנוסף, לאור השיהוי, חלוף הזמן והאינטרס הציבורי הכולל בנסיבותיו הקונקרטיים של הנאשם, מצאתי לאפשר את ריצוי עונש המאסר בן ה-7 חודשים אשר נגזר על אריק כהן בעבודות שירות. בנוסף נגזרו על הנאשם 80,000 ₪ קנס ומאסר על תנאי למשך 9 חודשים.

25. מבחינת כלל המפורט לעיל, ואף מבלי לקבוע מתחם ענישה מדויק, נראה כי תקרת העונש המוסכם בין הצדדים לעונש מאסר של 9 חודשי מאסר בפועל חורג לקולא ממתחם העונש ההולם - זאת גם אם תישקל לקולא העובדה שהנאשם היה "איש קש" ולא הנהנה העיקרי מביצוע העבירות, וכי מוסכם על הצדדים, שתחילה, כשהסכים לפעול כמפורט בכתב האישום, לא ידע הנאשם שהמדובר בביצוע עבירות, ולאחר מכן המשיך לפעול לאור לחץ שהופעל עליו ובשל חששו מגורמים עבריינים. למרות האמור, בראי נסיבותיו המיוחדות של המקרה, גזר הדין שניתן **בעניין אריק כהן** שהוא חלק מאותה הפרשה, עיקרון אחידות הענישה וערך השוויון (ע"פ 8345/15 **אוחנה נ' מדינת ישראל** (19.9.2017)), ונסיבותיו הקונקרטיים המיוחדות של הנאשם ושילובו בטיפול, לצד חשיבות כיבודם של הסדרי טיעון לאינטרס הציבורי שהסטייה מהם תעשה רק מטעמים כבדי משקל, מצאתי לאמץ את תקרת הענישה המוסכמת

בין הצדדים ואף לקבוע את עונשו של הנאשם בתקרה זו.

26. בעת קביעה כאמור, ומבלי להתעלם מכך שהנאשם לא הסיר את מחדל כתב האישום ולא תיקן את הנזק לו גרם במעשיו, נתתי דעתי לחרטה שהביע הנאשם, לשיתוף הפעולה שלו עם היחידה החוקרת, להודייתו בתחילת ההליך, וחיסכון הזמן השיפוטי לצידה. בנוסף, לנסיבותיו האישיות אשר פורטו בהרחבה בתסקירים, מצבו המשפחתי והכלכלי, הראיות לעונש שהוגשו (**ענ/2 - ענ/5**) והשפעת העונש גם על ילדיו הקטינים ומצבם. שקלתי את היות הנאשם נעדר עבר פלילי בתחום הרלוונטי עד ביצוע העבירות ואת העובדה שלא הסתבך בביצוע עבירות דומות מאז ביצוען, הגם שחלפו עשר שנים ויותר מאז. לא נעלמה ממני הרשעתו הפלילית של הנאשם משנת 2017 (עבירות משנת 2014) בהחזקת סמים לצריכה עצמית והפרעה לשוטר (**ענ/1**), אך לא מצאתי שיש בה כדי להשפיע במידה ממשית על שיקולי, בשים לב לסוג העבירות והעובדה שגם מאז ביצוען חלפו שנים ארוכות, ונראה שהנאשם עלה על דרך חדשה והוא, כאמור, נעדר עבר פלילי בתחום הרלוונטי.

27. אמנם עתירת המאשימה היא כי עונש המאסר שייגזר של הנאשם ירוצה מאחורי סורג ובריח, וכידוע, זוהי דרך המלך בסוג זה של עבירות (**עניין יצחקי**, וכן גזר הדין שניתן על ידי **בעניין כליפה**). לצד האמור, ובעת החלטה באיזה אופן ירצה הנאשם את עונש המאסר בפועל שייגזר עליו (בשים לב להסכמת הצדדים להגבלת עונש המאסר בפועל ל-9 חודשים אשר אומצה), לא ניתן להתעלם מחלופי הזמן מאז ביצוע העבירות, ומחלופי הזמן בין מועד הודעת היידוע לנאשם ובין מועד הגשת כתב האישום (**ענ/1**), וכן מכך שעונש המאסר בפועל אשר נגזר **בעניין אריק כהן** נקבע לריצוי בעבודות שירות (מבלי להתעלם מהשוני בנסיבות לעניינו). בפרט, מבלי להתעלם מהשלב הראשוני של הטיפול בו מצוי הנאשם והדרך שעל הנאשם עוד לעבור, לא ניתן להתעלם מסיכויי שיקומו העולים מן התסקירים, ומההמלצה על העמדתו בצו מבחן. השיקולים המנויים לעיל הביאו אותי למסקנה כי נכון במקרה מיוחד זה לחרוג מהכלל, ולאפשר את ריצוי עונש המאסר בפועל אשר ייגזר על הנאשם בעבודות שירות, וכך יקבע.

28. לבסוף, לעניין הקנס, כידוע, בסוג זה של עבירות, הקנס הוא ממין העבירה ומכאן החשיבות שבהטלתו, בין היתר על מנת ללמד שאין אף תועלת כלכלית מביצוע העבירות. בעת קביעת מתחם הקנס יש לתת את הדעת לכלל הנסיבות אשר פורטו לעיל, ולעיקרון ההלימה, ולצד זאת גם למצבו הכלכלי של הנאשם, שבמקרה זה אינו פשוט כלל. כך, מהמפורט **ענ/2 - ענ/6** ומתסקירי שירות המבחן ניתן ללמוד כי מצבו הכלכלי של הנאשם קשה ומשפחתו הכוללת 7 ילדים קטינים, מתקיימת בעיקר מקצבת ביטוח לאומי. הנאשם אף הוצא לחל"ת בחודש מרץ 2020 ולדבריו לשירות המבחן איבד את מקום עבודתו ומתקיים מדמי אבטלה. בנוסף, לא ניתן להתעלם מהמצב הכלכלי הקשה במשק בכללותו לאור התפרצות נגיף הקורונה וההתמודדות הלא פשוטה גם בהקשר זה. בנסיבות הנדונות, בשים לב לקנס שנגזר **בעניין אריק כהן** ותוך מתן משקל לניסיונות הנאשם לשקם את חייו, מצאתי להעמיד את מתחם הקנס בין 30,000 ₪ - 80,000 ₪.

29. סוף דבר, בראי כלל המפורט לעיל אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

לנאשם 3:

א. מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים, שירוצה בדרך של עבודות שירות, בהתאם לחוות-דעת הממונה על עבודות השירות בקריית שלום, הכינור 2, תל אביב. הנאשם יתייצב במפקדת מחוז מרכז ביום 03.01.2021 שעה 8:00 לתחילת ריצוי עונשו. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בתנאי עבודות השירות.

ב. מאסר על תנאי למשך 9 חודשים לתקופה של 3 שנים, והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע על פי חוק מע"מ.

ג. קנס בסך 35,000 ₪ או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-30 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 01.04.2021.

לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון.

ד. ניתן בזה צו מבחן למשך שנה מהיום. הנאשם מוזהר שאם לא ימלא אחר הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת, יהיה צפוי לעונש על העבירה שבגללה ניתן הצו. שירות המבחן יגיש לבית המשפט דו"ח ביניים בתום ששת חודשי המבחן הראשונים.

לנאשמות 1 ו-2:

א. קנס סמלי בסך 10 ₪ כל אחת.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח עותק הפרוטוקול לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, י' חשוון תשפ"א, 28 אוקטובר 2020, במעמד הצדדים.